Elektronicznie podpisany przez:
Monika Paczyńska; RIO
dnia 21 listopada 2025 r.

Uchwała Nr SO.14.4010.158.2025
Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu
z dnia 21 listopada 2025 roku

w sprawie wyrażenia opinii o możliwości spłaty kredytu długoterminowego przez Gminę Lipka

Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu, wyznaczony zarządzeniem Nr 5/2025 Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu z dnia 3 lutego 2025 r., w osobach:

Przewodnicząca: Monika Paczyńska
Członkowie: Marzena Węckowicz
Edyta Zastrow

działając na podstawie art. 13 pkt 1 i art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2025 r. poz. 7) w związku z art. 91 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1483) po rozpoznaniu przedłożonego w dniu 31 października 2025 roku przez Wójta Gminy Lipka wniosku o wydanie opinii o możliwości spłaty przez **Gminę Lipka kredytu w wysokości 3.700.000,00 zł** wyraża

opinię pozytywną

Uzasadnienie

Pismem z dnia 31 października 2025 r. (doręczonym tut. Izbie w dniu 31 października 2025 r.), Wójt Gminy Lipka wystąpił z wnioskiem o wydanie opinii o możliwości spłaty kredytu do kwoty 3.700.000,00 zł, planowanego do zaciągnięcia w 2025 roku na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu pożyczek i kredytów. Do wniosku załączona została tabela kredytowa.

Analizując zdolność Gminy do wywiązania się z zobowiązań wynikających z zaciągnięcia planowanego kredytu Skład Orzekający ustalił, co następuje:

W budżecie Gminy Lipka, po zmianach dokonanych zarządzeniem Wójta Gminy Lipka Nr 41/25 z dnia 29 października 2025 r., zaplanowano dochody w wysokości 53.848.350,95 zł oraz wydatki w wysokości 48.689.496,86 zł. Planowana nadwyżka budżetu wynosi 5.158.854,09 zł.

Ponadto w budżecie zaplanowane zostały na mocy uchwały Rady Gminy Lipka Nr XVII/131/25 z dnia 24 października 2025 r. przychody budżetu w łącznej wysokości 4.478.112,87 zł, z tego przychody z tytułu:

- zaciągniętych pożyczek i kredytów na rynku krajowym (§ 952) w kwocie 3.700.000,00 zł,
- niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach (§ 905) w kwocie 15.411,74 zł,
- wynikających z rozliczenia środków określonych w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy i dotacji na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem tych środków (§ 906) w kwocie 85.256,10 zł.
- wolnych środków, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy (§ 950) w kwocie 677.445,03 zł.

Rozchody zostały zaplanowane w łącznej wysokości 9.636.966,96 zł z tego rozchody z tytułu:

- spał pożyczek otrzymanych na finansowanie zadań realizowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej (§ 963) w kwocie 2.648.700,00 zł,

– spłaty otrzymanych krajowych pożyczek i kredytów (§ 992) w kwocie 6.988.266,96 zł.

W dniu 31 października 2025 r. Rada Gminy Lipka podjęła uchwałę Nr XVII/133/25, na mocy której postanowiła zaciągnąć kredyt długoterminowy w kwocie 3.700.000,00 zł na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu pożyczek i kredytów. Spłata kredytu nastąpi w 2026 r. (§ 1 ust. 3 uchwały).

Oceniając możliwość spłaty planowanego do zaciągnięcia kredytu Skład Orzekający zapoznał się również z przedłożonym sprawozdaniem Rb-Z o stanie zobowiązań wg tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji wg stanu na koniec IV kwartału 2024 roku i ustalił, że zadłużenie Gminy na dzień 31 grudnia 2024 r. wynosiło 25.951.594,73 zł. Po zaciągnięciu opiniowanego kredytu w wysokości 3.700.000,00 zł, a także po dokonaniu planowanych na 2025 rok spłat rat kredytów i pożyczek w kwocie 9.636.966,96 zł oraz umorzeniu pożyczki w kwocie 226.272,00 zł, zadłużenie Gminy Lipka z tytułu zaciągniętych pożyczek i kredytów na dzień 31 grudnia 2025 roku wyniesie 19.788.355,77 zł (wartość nominalna), co stanowić będzie 36,75 % planowanych dochodów budżetu Gminy Lipka na 2025 rok.

Na podstawie załączonych do wniosku materiałów oraz uchwały w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Lipka na lata 2025-2040, po zmianach wprowadzonych uchwałą Rady Gminy Lipka Nr XVII/132/25 z dnia 31 października 2025 r., Skład Orzekający ustalił, że w okresie spłaty zobowiązań wynikających z planowanego kredytu, w tym odsetek, relacja wynikająca z art. 243 ustawy o finansach publicznych kształtować się będzie następująco:

Rok	Relacja określona po lewej stronie nierówności we wzorze, o którym mowa w art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych (po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń przypadających na dany rok) – *poz. 8.1 zał. Nr 1 WPF (%)*	Dopuszczalny limit spłaty zobowiązań określony po prawej stronie nierówności we wzorze, o którym mowa w art. 243 ustawy, po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń, obliczony w oparciu o wykonanie roku poprzedzającego pierwszy rok prognozy (wskaźnik ustalony w oparciu o średnią arytmetyczną z poprzednich lat) - *poz. 8.3.1 zał. Nr 1 WPF (%)* – ***średnia 7 -letnia***
2025	**12,52**	**10,48**
2026	**16,46**	**9,24**

Powyższe dane uwzględniają wskaźnik spłat zobowiązań po dokonaniu wyłączeń ze spłat zobowiązań na podstawie przepisów art. 243 ust. 3 i 3a ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych, zaciągniętych w związku z umowami zawartymi na realizację projektów lub zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych Nr: 00040-65151/UM1500075/16 z dnia 17 sierpnia 2016 r., RPWP.09.03.01-30-0005/17-00 z dnia 12 października 2017 r, 00267-6935-UM1510531/17 z dnia 19 czerwca 2017 r. oraz 00241-65151-UM1500525/22 z dnia 2 czerwca 2023 roku.

W oparciu o zamieszczone dane Skład Orzekający stwierdza, że w latach 2025 - 2026 nie zostanie zachowana relacja wynikająca z art. 243 ustawy o finansach publicznych, bowiem relacja określona po lewej stronie nierówności we wzorze, o którym mowa w art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych (po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń przypadających na dany rok) wynosi: 12,52 % dla roku 2025 oraz 16,46% dla roku 2026, natomiast dopuszczalny limit spłaty zobowiązań określony po prawej stronie nierówności we wzorze, o którym mowa w art. 243 ustawy o finansach publicznych, po uwzględnieniu ustawowych, wyłączeń, obliczony w oparciu o wykonanie roku poprzedzającego pierwszy rok prognozy wynosi: 10,48% dla roku 2025 i 9,24% dla roku 2026 **(**stopień niezachowania relacji w roku 2025 i 2026 wynosi odpowiednio: 2,04 % i 7,22%).

Podkreślić należy, że wymienione wyżej wielkości relacji, określonej w art. 243 ustawy o finansach publicznych, ustalone zostały w oparciu o dane wynikające z uchwalonej wieloletniej prognozy finansowej Gminy Lipka na lata 2025-2040 (po zmianach), przy założeniu pełnej realizacji dochodów, w tym dochodów

bieżących oraz utrzymania planowanego poziomu wydatków, w tym wydatków bieżących, a także przy założeniu osiągnięcia w latach 2025-2040 zakładanych nadwyżek dochodów bieżących nad wydatkami bieżącymi.

Skład Orzekający wskazuje, że w myśl przepisu art. 243 ust.1 ustawy o finansach publicznych organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego nie może uchwalić budżetu, którego realizacja spowoduje, że w roku budżetowym oraz w każdym roku następującym po roku budżetowym relacja łącznej kwoty przypadających w danym roku budżetowym spłat rat kredytów i pożyczek oraz wykupu papierów wartościowych zaciąganych/emitowanych na cele określone w art. 89 ust. 1 pkt 2-4 oraz art. 90, wraz z należnymi w danym roku wydatkami bieżącymi na obsługę tych zobowiązań, w tym odsetkami od kredytów i pożyczek oraz odsetkami i dyskontem od papierów wartościowych, do planowanych dochodów bieżących budżetu, pomniejszonych o dotacje i środki przeznaczone na cele bieżące, przekroczy średnią arytmetyczną wyliczoną wg wzoru określonego w ustawie.

Wskazać należy, iż zgodnie z art. 296c ust. 1 ustawy o finansach publicznych - wprowadzonym na mocy ustawy z dnia 8 listopada 2024 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw relacja ograniczająca wysokość spłaty zobowiązań jednostki samorządu terytorialnego, o której mowa w art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych, może być niezachowana w latach 2024–2029 w przypadku, gdy prognozowana łączna kwota długu jednostki samorządu terytorialnego na koniec danego roku nie przekroczy 100% planowanych dochodów ogółem pomniejszonych o dotacje i środki o podobnym charakterze oraz powiększonych o przychody z tytułów określonych w art. 217 ust. 2 pkt 4-8 ustawy o finansach publicznych, nieprzeznaczone na sfinansowanie deficytu budżetowego.

Na podstawie wielkości wykazanych w uchwale w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Lipka na lata 2025-2040 (po zmianach) Skład Orzekający ustalił, że relacja prognozowanej łącznej kwoty długu do prognozowanych dochodów ogółem, pomniejszonych o planowane kwoty dotacji i środków o podobnym charakterze oraz powiększonych o przychody z tytułów określonych w art. 217 ust. 2 pkt 4-8 ustawy o finansach publicznych, nieprzeznaczone na sfinansowanie deficytu budżetowego w 2025 roku wyniesie 59,35 % a w roku 2026 wyniesie 35,38%. Zatem prognozowana łączna kwota długu na koniec 2025 i koniec 2026 roku nie przekroczy 100% planowanych dochodów ogółem w danym roku budżetowym, pomniejszonych o planowane kwoty dotacji i środków o podobnym charakterze oraz powiększonych o przychody z tytułów określonych w art. 217 ust. 2 pkt 4-8 ustawy o finansach publicznych, nieprzeznaczone na sfinansowanie deficytu budżetowego, co spełnia wymogi wynikające z przywołanego powyżej przepisu art. 296c ust. 1 ustawy o finansach publicznych.

Z kolei oceniając wpływ niezachowania relacji ograniczającej wysokość spłaty zobowiązań przez Gminę Lipka na realizację zadań publicznych, Skład Orzekający ustalił, że z uchwały budżetowej Gminy Lipka na 2025 rok (po zmianach) wynika, iż przewidziano realizację wszystkich zadań obowiązkowych, i na tej podstawie uznał, że niezachowanie ww. relacji nie zagrozi realizacji zadań publicznych przez Gminę w roku 2025 i latach następnych, pod warunkiem osiągnięcia - w poszczególnych latach - prognozowanych w uchwale budżetowej Gminy Lipka na 2025 rok (po zmianach) oraz w uchwale w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej na lata 2025-2040 (po zmianach) dochodów, utrzymania planowanego poziomu wydatków (w szczególności wydatków bieżących, w tym na obsługę długu), a także przy założeniu osiągnięcia zakładanych w latach 2025-2040 nadwyżek dochodów bieżących nad wydatkami bieżącymi.

Jednocześnie Skład Orzekający wskazuje na konieczność stałego monitorowania prognozowanych wielkości budżetowych, w szczególności dochodów i wydatków bieżących, a w razie potrzeby dokonywanie korekt tych wielkości, z zachowaniem zasady realizmu prognozowania. W przypadku nieosiągnięcia w danych latach zakładanych dochodów budżetu oraz znacznego wzrostu zadłużenia konieczna będzie weryfikacja przyszłych potrzeb kredytowych (pożyczkowych) Jednostki, bądź terminów spłat zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek tak, żeby zostały zachowane wymogi z art. 243 ustawy o finansach publicznych.

Niewielkie nawet odstępstwa od przyjętych w wieloletniej prognozie finansowej założeń, mogą bowiem doprowadzić do naruszenia relacji wynikającej z ww. przepisu.

Biorąc powyższe pod uwagę Skład Orzekający postanowił jak w sentencji.

Przewodnicząca
Składu Orzekającego

/-/ Monika Paczyńska

Pouczenie: Od niniejszej uchwały Składu Orzekającego służy odwołanie do Kolegium Izby w terminie 14 dni od daty jej doręczenia.